

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful iese de două ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă — Prenumerățiunea se face în Sibiu la espeditura foiei; pe afară la Ce. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către espeditură.

N^{ro} 13. ANULŪ I.

Prețului prenumerațiunei pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c. ear pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părți ale Transilvanii și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. ear pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. șirul cu slove mici.

Sibiu 14. Fevruariu 1853.

Depeșe telegrafice.

Șeful ce. r. poliției supreme mareșalul campestre locoțiinte Cempen de Fihtenstamm către toți Domni locoțiitori, președinții țerelor și Gubernamentului generale Lombardo-Veneției.

V i e n a în 20 Fevruariu 9 ore dimineța.

Alu treile buletin sună: în starea sănătății a ce. r. apostolicei Maiestăți, nu s'a făcutu de astă dimineța în coți alta scimbare, decât că frigurile de reacțiune, ce erī sēra se arătaseră, s'a renoitu.

V i e n a 19 Fevruariu sēra 5 ore.

Alu patrule buletin sună: starea sănătății a ce. r. apostolicei Maiestăți este mesuratu împregiurărilor bună. Frigurile de reacțiune s'a aflatu mai nainte ca erī, au fostu însă într'unu gradu mai micu și a ținutu mai puțin. Somnul este pacinicu.

V i e n a în 20 Fevruariu la 1 oră dimineța.

Consiliariulu de curte S e e b u r g e r ce. r. medicu.

V a t t m a n n ce. r. hirurgu

R e d l. m. p.

Depeșe telegrafice.

Adjutantele generale alu armatei cătră toți comandantii de armată, și locoțiitori.

V i e n a în 20 Fevruariu 10 ore dimineța.

În nōptea trecută Maiestatea Sea s'a bucuratu cu întrerumperi de unu somnu domolu, și a fostu fără friguri.

Simptomele cutreerării Creerilor a începutu încetū a se perde.

Depeșe telegrafice.

Dela șeful ce. r. supremei poliție m. c. l. Kempen cătră toți Domni locoțiitori și președinții ai țerelor.

V i e n a 21 Fevruariu 9 ore dimineța.

Ceialalți buletini sună așia.

În trecerea zilei și în partea noptii din tăia favoritoria stare a sănătății Maiestatei sele ce. r. apostolice nu s'a turburatu.

V i e n a 21 Fevr. 1 oră dimineța.

Maiestatea Sea ce. r. apostolică fu recreată prin unŭ somnŭ puținŭ numai întreruptŭ, și se află întru totŭ ușiurată, și fără friguri.

V i e n a în 21 Fevr. la 7 óre diminéța.

Consiliariul de curte

Seeburger ce. r. medicŭ.

Vattmann ce. r. hirurgŭ.

Depeșe telegrafice.

Șefulŭ ce. r. Poliției Supreme m. c. l. Kempen de Fihtenstamm către toți Domniŭ Locoțiitorŭ și Președinți ai țerelorŭ.

V i e n a în 20 Fevr. 9 ¼ óre diminéța. Liniștita stare a săneteții Maiestății Sele, ce s'a făcutŭ cunoscută astăzi de diminéța, ține întru'na.

V i e n a în 21 Fevr. la 4 óre după amiază. După ce bóla Maiestății Sele ce. r. Apostolice a scăzutŭ tótă zioa într'unŭ gradŭ amesuratŭ, s'a arătatŭ séra mai timpuriŭ o aplecare spre somnŭ care ține și acum fără întrerumpere, și se póte numi domolŭ și pacinicŭ.

V i e n a în 22 Fevr. la 1 óră diminéța. A Sea ce. r. Apostolică Maiestate aŭ avutŭ o nópte pré liniștită, aŭ dormitŭ linŭ numai cu întrerumpere de doue orŭ, și s'aŭ simțitŭ de când s'aŭ deșteptatŭ recreatŭ.

V i e n a în 22 Fevr. la 7 óre diminéța.

Consiliariulŭ de curte Seeburg ce. r. Medicŭ.

Consiliarul de Regență Vattmann ce. r. Hirurgŭ.

Turcia în zilele nóstre.

Împărăția turcésă, de a cărei armată tremura odată întréga Europă creștină, astăzi a ajunsŭ a fi atâtŭ de neputincióasă, în câtŭ de nu s'arŭ fi învoitŭ poterile cele marŭ din Europa la anulŭ 1840 să o susțină întru întreținerea sea, până acumŭ dóră s'arŭ fi și cotrupitŭ cu totulŭ. Pricipele slăbițiunei ei se află ciarŭ în mizloculŭ ei, în despotismulŭ ei religiosŭ, în lupta cea înfricoșată între turcii cei ruginiți și cei adăpați câtŭ de puținŭ în cultura europénă, iar mai alesŭ în finanțele ei cele deșerte, și nepotința de a'și ajuta ea de sine. Vai de unŭ statŭ, când devine la pusețiunea de a poté esista numai până cândŭ va plăcea vecinilorŭ lui, și eată că Turcia se află astăzi tocma în cea împregiurare.

Dacă vomŭ lua în băgare de sémă, că cele unsprezece și jumătate milióne creștinŭ, ce se află în împărăția turcésă din Europa, lipsiți de tóte drepturile, să nu zicemŭ cetățene, ci omenești, – căci coranulŭ la peturci nu le dă drepturi, ci numai apărare subt unŭ domnitoriu înduratŭ, – așteptă numai după unŭ semnŭ dela Rusia cea atâtŭ de tare, ca să se rescóle asupra trei milióne de turci curățŭ, ce se află în Europa; atunci nu ne mai póte prinde mirarea, că de n'a căzutŭ Turcia până astăzi, pricina sântŭ interesele conservative ale poterilorŭ celorŭ marŭ, care la vreme de căderea acestei împărății așia zicândŭ învecite, nu s'arŭ potea învoi asupra părților ce le arŭ obveni, prin urmare ca nu cumva din acéstă împregiurare să se turbure ecilibrulŭ adecă cumpăna, ce domnește astăzi între poterile Europei, acele preferŭ a o susținé să nu cadă, orŭ câtŭ é de amețită și de nepotințióasă.

În anii trecuți s'a vorbitŭ multŭ despre flota cea istéță a turcului; s'a vorbitŭ fórté multŭ despre iuțela oștirilorŭ turcești și că la vreme de nevoie creștinii din Turcia sântŭ gata a lua arme spre apărarea

sultanului. Aceste însă au fost și sântu laudele unor jurnale plătite de pórtă, ca să cante în interesul ei; iar adevărul curat i, că în privința măiestriei de a se bate pe mare, cu unŭ cuvântŭ în privința corăbieriei, turcii de astăzi sântŭ încă atâtŭ de nătangŭ, și corăbiile lorŭ de resboiŭ pe apă atâtŭ de nepractice, în câtŭ la timpŭ de bătaie s'arŭ lupta mai multŭ între sine, de câtŭ cu dușmanulŭ. Iar câtŭ se atinge de înarmarea creștinilorŭ subpuși turcești în favórea sultanului, să'lŭ ferescă Dumnezeu; căci aceea arŭ reeși negreșitŭ cu alungarea lui din Europa și cu unŭ măcelŭ între turci și creștinŭ, de care anevoie a visatŭ până acumŭ istoria osmanilorŭ. Tot acesta trebuie înțelesă și despre óstea cea curatŭ turcescă, care în locŭ de a consta din unŭ numerŭ de 350,000 abia se póte înmulți la vreme de nevoie până la 130,000 feciorŭ, apoi din acești iarăși căți sântŭ carii se aduseră cu sila, și dintre carii pe piciorŭ de bătaie abia se potŭ pune 70, până în 80,000. Cu o astfelŭ de óste, care astăzi a perdutŭ însușirile, ce le avea odată óstea turcescă neregulată, iar în tactica trupelorŭ regulate din Europa încă n'a ajunsŭ a se deprinde după cuviința, nu știŭ dacă arŭ fi cineva în stare a se mesura la locŭ largŭ cu 40,000 ostași bine deprinși și dedați la mirosulŭ pulverei de pușcă, fără a nu veni în pericolŭ de a'și vedé în câteva óre óstea nimicită și adusă pe piciorŭ de fugă.

După cum s'a întemplat cu armata egiptenă, astfelŭ se întâmplă și cu cea turcescă europeană.

Sultanulŭ plătește, iar administrătorii și conducătorii ostei fură și mănâncă; trupele figuréză pe hărtia, întocma ca racii țiganului, iar în ființa nu se află de locŭ; reformătorii și organizătorii Turciei se mulțumescŭ, că potŭ plăti câteva jurnale străine din Europa, care se strige și să facă pe lume a crede, cumcă Turcia se află pusă în calea civilizațiunei europene și óstea ei pe piciorulŭ tacticei regulate.

Să ne aducemŭ aminte de campania lui Mehmedŭ-Ali în contra Porții dela 1840. La 9. Sept. arăta acela, că are în Siria o armată de 127,344, cândŭ ea în ființa a fost numai de 85,000 cu 619 tunuri de fortăreță, și 270 de câmpŭ, pe lângă 18 corăbiŭ de liniă, ce le avé în portulŭ dela Alecsandria. În 17 Ianuariŭ Siria a fostŭ coprinsă, și flota dată în dărăptŭ sultanului, iar din armata cea de 85,000 a lui Mehmed'Ali abia se reîntorseră 17,300 feciorŭ cu 82 tunuri de câmpŭ la Egipteu, ca remășițele unei armate, care abia pot ținea patru lune, măcarŭ că aceea în tótă privința era multŭ mai cultivată de câtŭ armata de astăzi a Turciei europene.

Ce se alegea din Turcia, cu pricina refugiațilorŭ, decă curtea Rusiei și a Austriei își reciămaŭ ambasadorii din Constantinopole? N'arŭ fi trecutŭ trei lune, și Turcia era încongiurată de focuri din tóte părțile, fără ca să fie întratŭ vreunŭ ostașŭ alŭ țarului, séu alŭ Austriei în sinulŭ ei. Iar dacă Rusia arŭ fi întratŭ cu putere armată, atunci se plinia vorba grecilorŭ dela Terapia către principele Radzivil: „în anulŭ viitorŭ vomŭ slugi sfânta liturgiă în Sf. Sofiă;“ căci Rusia, împreună cu Austria, orŭ cu Austria neutrale, după giurstările de astăzi străbate și nu se oprește până la Dardanele apoi fiă acolo flote străine au nu.

Nu se cere dară, ca Turciei să'ŭ vină o lovire din afară; din contră să zicemŭ, că alianța pătrată dela 1840 va rămâne credinciosă îndatoririlorŭ sele, ce a luatŭ atunci asupra'și de a sprijini până și cu mâna armată întregitatea Porței otomane, dar ce o să faci cu simptomele cele triste ce se arată pe față și dovedescŭ o bólă ce nu se mai póte vindeca? ce o să faci cu unŭ statŭ, care a ajunsŭ a putrezi pe de tóte părțile? O sistemă de statŭ, ce se totŭ leagănă între ministrii, de școla veciă și între cei de școla nouă, ce încongioră pe Sultanulŭ celŭ tinerŭ, unŭ guvernŭ întocmitŭ din bărbați, carii se întrecŭ între sine a'și bate jocŭ de ordinățiunile și măsurile ce le iaŭ cei ce sântŭ la cârmă, cine póte crede, că va reeși, ca să regenere și să scape de perire pe unŭ poporŭ dedatŭ molițiunei, pe unŭ statŭ despre care P o l i ț zice cu tótă dreptatea, că are trebuința numai de o împinsetură din afară, ca să se prefacă în ruine.

Monarhia Austriacă Transilvania.

De pe murășu 7 Fevr. De unū timpū încóce trebuie să facemū aceea esperiință durerósă, că în unele părți locuite de români moralitatea pe zi, ce merge, totū mai multū scade. Mai vârtosū vedemū în tóte zilele o grămadă de căsătorii spărgându-se, și prin acestū reū dărăpănându-se norocirea unū numerū mare de familie. Unde mai nainte unū proșesū de despărțenie era o raritate, astăzi s'aū făcutū cauzele aceste unū ce de tóte zilele. Noi socotimū, că nu trebuie privitū lucrulū acesta importante cu oči indiferenți, căci decă vomū ținé mánile în sinū, și vomū lăsa, ca demoralisațiunea să prindă rădăcine afunde în poporū, atunci totūdeodată înaintămū pieșișū și dărăpănarea lui intelectuale și materiale. Să căutămū dară mai întâiū după izvorulū răului acestuia, pentru că descoperindulū, mai lesne vomū afla și mijlócele cele de lipsă pentru vindecarea lui. O caūsă esențiale a stricării multorū căsătorii o aflămū în însăși purtarea părinților la căsătorirea copiilorū seī. În locū ca să cerceteze ei, decă tinerii sântū potrivii la olaltă, decă ei simpatiséză întru aplecările lorū, se uită numai la averea mirelui, seū la zestrea miresei, apoi decă încolo nu le mai pasă, privescū căsătoria mai numai ca unū tãrgū de lucruri. De aci apoi urméză, că luându-se niște persóne ce nu se potrivescū, și nici cum simpatiséză la olaltă, curându după căsătoria se naște desarmonia, și cértă între ele, alérgă la preoți, și iată dărăpănarea unei familii este gata. Acuma decă întrebămū, că cine pórtă vina la nenorocirea tinerilorū acestor, trebuie să ni se respundă, că vina nu e a altuia, decâtū a părinților. Decă părinții ar fi judecatū, că fericirea unei căsătorii nu atárnă numai de acolo, decă nouă căsătoriții vorū avé îndestulare întru tóte, care se ținu de traiulū vieții, ci mai vârtosū dela potrivirea caracterului, a aplecărilorū spirituali ș. a. atunci cu bună sémă n'ar fi urzitū o legătură între doue fețe cu totulū nepotrivite, și așa s'ar fi încungiuratū nenorocirea fiilorū seī. Dară fiindcă nu se póte aștepta dela orī ce felii de părinți, ca dânșii să se ridice preste interesele materialī, căci la acésta se cere unū gradū mai înaltū de cultură, și de pricepere, care în clasa cea mai numerosă a poporului, cum e a țeranilorū, nu o poți afla, așa datorita preoțilorū, cariī sântū niște factori de căpeteniă la căsătorii, și cariī sântū mai înțeliginți și mai pățiți în lucrurile acestea, datorita zicū, a preoțilorū e, ca la asemenea ocasiuni să bage bine de sémă, și să cerceteze, nu cumva căsătoria se face din interese materialī, érá nu din aplecare adeverată, și decă observéză, că întru adeverū motivulū căsătoriei este lăcomia materiale a părinților, și tinerii nu tragū unulū cătră altulū, atunci să stăruéscă prin mijlócele, care le staū la dispozițiune, de a abate pe părinți dela o asemenea legătură a copiilor seī, prin care le sapă numai o grópă de nenorociri pentru tótă viața. —

Altă caūsă, de unde se trage nenorocirea multorū căsătorii, o aflămū în împregiurarea aceea, căci mulți nu respectéză sfințenia tainei căsătoriei, așa precum acésta se respecta mai de demultū. Unii privescū căsătoria ca o legătură obicinuită, pre care o potū rumpe după placū. Ba ce e mai multū, în unele părți părinții încă din zioa cununiei pregătescū tinerilorū calea, ca să se póta odată despărți, când adecă nu le va mai plăcé acésta însoțire. Pe la unele locuri s'a înrădăcinatū datina, de cândū își însoră părinții feciorii, dară mai vârtosū la măritarea fetelorū, în zioa de cununiă, înainte de mergerea la biserică, se prefacū tinerii, puși la cale de părinți, ca cum n'ar voi să pășéscă în căsătoria, atunci părinții simuléză mânia, se facū că ocărescū, ba încă și batū pe copii seī înaintea óspeților de nuntă, și apoi, decă după

nuntă se naște ceva neînțelegere între căsătoriți numai decâtu pornesc procesu de despărțire, răzimându-se pe motivul silei, ce au întrebuințat părinții deși numai la părere-înainte de cununie. Altă împregiurare, care vatamă sfințenia căsătoriei, și dă ocaziune la stricarea multor legături conjugale, o aflăm în petrecaniile cele urâte și obscene, ce se obicinuesc, la nunte în unele locuri. Prin unele părți e datină a se spune și a se vorbi la nunte totu, ce a potutu născoci și afla fantasia mai obscenă și mai fără de rușine. Acum ce impresiune pôte face asemenea lucruri în nou căsătorii? Cu bună sémă ei voru cugeta, că prin căsătorie s'au deslegat de legăturile sfielei, și ale rușinei, și au dobândit privilețiu spre desfrâu, și nemoralitate, din care apoi urmază slăbirea legăturilor conjugale. (Va urma).

Sibiiu 11 Fevruariu. Faïma despre crâncenul atentatü asupra sfințitei persoanei a ce. r. apostoliceï Maiestăți a făcutü aici în tôte clasele poporului cea mai durerósă impresiune. La tôte ungiurile ulițelorü, unde erau buletini și știrile telegrafice pe păreți lipite, alérga micü și mare, cetățianü și țeranü să citescă séu să audă despre aflarea sănătății a scumpulü seü Monarhü. – Acésta compătimire pentru atentatü, și bucuria pentru fericita scăpare a Monarhului din acestü mare pericolü s'a arătatü însă într'unü gradü eminenté astăzi, căci ținându-se la 9 óre dumnezeesculü servițiu în biserica parohiale catolică de aice, și la 10 óre în cea evangelică erau nu numai acésté biserici în adevărata înțelegere alü cuvântului bătucite cu ascultători devoți, ci și piața cea mare încărcată de cei ce nu mai putură încăpe în biserice. La ceremoniile acésté luară parte înalta generalitate cu tôte branșele militarï. Gubernulü, Suprema judecătoria, Finanța cu tôte diregătoriile supuese lorü. Clerulü romano catolicü, Greco-resăriteanü cu arhiereulü seü în frunte, clerulü luteranü și celelalte. Neguțitorulü își lasă bolta, meserieșulü lucrulü seü, țeranulü alérga din sate, ca să aducă rugățiuni căldurose pentru bunăstarea și întréga sănătate a junelü Monarhü, și să deé laudă lü Dumnezeü pentru că a amorțitü mâna ucigașului și n'a lăsatü periciunei pe Unsulü seü. – Din partea greco-răsăritenilorü se va ținé în privința acésta duminică servițiu dumnezăesc în capela grecescă din cetate la 9 óre dimineța.

Sibiiu 13 Fevr. Pentru căutarea celor mușcați de lupü din Pianü, și Strugariü a fost trimisü D. fizicü districtuale Dr. Capesius, care se întorsă ieri înderăptü, și ne adusă trista veste că lupulü în adevărü a fostü turbatü, și că turbarea a eruptü la mai mulți din cei mușcați, din cari doi au și muritü. –

În grărina D. Friber s'au deșcisü în zilele acéste băile de aborü rusești, care sântü fórté bune și cu tôte cele trebuinciose întocmite. La care ca la ori ce lucru nou alérgă micü și mare, bolnavü și sănatosü. Arü fi de doritü ca băile acésté să se privescă de medicină asupra unorü bóle, și să se întrebuințeze după rânduiala medicilorü, mai vărtosü acolo unde întrebuințarea se face mai desü.

În Fóea literariă Centrale pentru germania aflămü asupra cărticelei D. P. Șuler numită „Din țera Romănescă“ care coprinde în sine provervie și poesie romănești traduse în limba germană, următoria critică:

„O recomandatoriă traducere a unui numerü de eminenți poesie și proverbie romănești, ce a succedatü prébine, merită să se lățescă și în patria nóstră, nu numai din punctulü celü nobile alü dedicațiunei venitului pentru cei înecați în véra 1851 în Transilvania, ci și din punctulü de vedere alü propriului seü prețü.“

Acésta ne dă dovadă destulă cum se interesésă germania literară de productele literarie ori a cării naționalități, arü fi de doritü ca astfelü de producte, din care se cunóște mai învederatü caracterulü adeveratü națiunale alü unui poporü, să se lățescă mai tare și în alte limbe, și fiindcă D. P. Șuler este

bărbatul, care acesta nu numai că poate ci și dorește, atarnă dela noi, ca să'i dăm materiale din mizlocul poporului nostru, și domnia sea îl va împărtași pre cât se poate în adevăratul său caracter românesc lumei germane. Spre acesta s'ar potrive după părerea noastră cântecele poporale, povestele și colindele. Decă, se poftesc toți aceia cari doresc a sprigini cunoștința despre adevăratul caracter a națiunii se, a strânge astfel de cântece, poveste, și colinde din gura poporului, și din toate părțile unde sânt români, și a nile trimite în coci. Știm ce senzațiune au făcut astfel de cântece sârbești, traduse de Vucă Caragigă în limba germană.

– Afară de D. Professore Smidt, mai țin și D. Pr. Dr. Senț din procedura judecătorească etc. D. Pr. Dr. Miuler din Enciclopedia depturilor etc; D. Pr. Șuler din diplomatică etc. esamenile prescrise unde românii nostri iarăși arată dovadă destulă de laudabile loră diligență, cu toate că cei mai mulți lipsiți de cele trebuincioase pentru studiere, și de mijlocele vieții au a se lupta cu multe najunsuri. Între toți auzitorii de drepturi D. I. Papiu s'a distins atât în esamenile verbale, cât și scripturistice mai bine, și a purtat după părerea tuturor stălpărul triumfale.

Galeșu 13 Fevr. La noi s'a descoperit prin D. subcomisariu o falsificațiune de monete. Un Moisa Alamorénu, și Ioane Flôș și altul a făcut o sumă însemnată de dozece din cositori, și s'a aflat la dănsii gipsu, cositori și toate modelele de falsificațiune, din care unele erau menite pentru bani turcești. Doi din ei sânt prinși și se vor da la judecătoria criminală, iară Flôș a luat la sănătoasă.

Bănatu, Verșețu. În 19 Ianuariu pe lângă un vântu înfuriat a erupt în partea nemțescă a orașului nostru un foc care pusă totă împoporațiunea în spaimă, dară prin measurele bune, ce se luă numai decăt, ne ajută Dumnezeu a potoli și a stânge focul arzind numai o casă. D. Consule Vuș s'a arătat și aci cu esemplu de laudă.

Austria. Viena 19 Fevruariu. Întrăga cetate e încă pătrunsă de simțirile cele dureroase, ce a stărnit atentatul de ieri întreprins asupra vieții a Prébunului Monarh. Toate jurnalele descriu fapta acesta infame cu colori, care dau via dovadă despre cutrierarea, ce a produs atentatul în toate clasele locuitorilor din cetatea capitale. Gazeta Vieneză se exprimă în cipul următoriu: Jurnalul acesta în decurgerea anilor celor mulți, decând există, n'a împlinit nici odată o datoriă atât de dureroasă, ca astăzi, unde cade asupra ei trista ciemare, de a înștiința despre criminea cea îngrozitoare, care a adus ieri pe locuitorii reședinței în indignațiune și gróză.

Maiestatea Sea ce. r. apostolică, Prénduratul nostru Împărat și Domnu eși ieri în 18 fevruariu pe la amiază după obiceiul în preumblare pe bastion. Ajungând aproape de porta carintică, stătu Monarhul puținel lângă bariera zidului cetății, și privi în șanțul, ce încungiură cetatea, unde tocma în giurul casarmei interimal, ce esecuta niște exerciție militare. Momentul, în care Maiestatea Sea dimpreună cu adjutantele său de aripă Colonelul Conte Odonel se depărta de la bariera, și porni mai departe, și l'a ales ucigașul, ca să se repéză asupra Monarhului din drept, și cu un cuțit mare să împungă ceafa persoanei cei sfințite a Maiestății Sele. Maiestatea Sea, în momentul cel dintâiu a fost surprins de această lovitură, dar îndată s'a recules, și întorcându-se a tras sabia. Dară Conte Odonel până atunci se și aruncase asupra ucigașului, și se nevoia în luptă cu dânsul alu pune jos și alu desarma. La acesta l'u sprigină și mai mulți inși din clasa civile, cari alergară acolo. O patrolă militară ciemată într'acolo arestă pe criminalele. Elu se ciamă Ioane Libeni, și este calfă de croitoriu, din Alba Regale în Ungaria.

Monarhul liniști pe cei ce se aflau în pregiură, cari erau plini de gróză și de cutremur. Făcându-se atent că aru săngera la grumaziu, și a pus Maiestatea Sea mână la rană, ca să împiedece curgerea sângelui, și a mersu cu pași siguru în palațiulu Înălțimeii Sele Ahiducelui Albrehtu, unde i se legă rana, de acolo apoi s'a dusu într'o caretă în palațiulu împărătescu.

Acésta e decurgerea, ce ne a venit până acum la cunoștința noastră, despre o crimine, care nu are esemplu în istoria Austriei, de ale cărei urmări a scăpatu préndurata mână a atotpoterniculu capulu Împăratulu și alu domnulu nostru, și împărăția acésta, care în anii din urmă a fostu greu cercată. Ce se atinge de însușirea ranei, și starea sănetații a Maiestății Sele, îndreptămu pe fiecare la buletinul medicinale.

Cercetarea judecătorească a începutu, și va lămuri motivele acestei fărădelegi și izvorulu ei.

– În aceeași zi, în care s'a întâmplatu atentatul, séra la 6 ore a ținutu Arhiepiscopulu din Viena Te Deum în Biserica catedrale a S. Stefanu, la care au fostu Maiestatea Sea Împărătesa văduva Împăratulu Franciscu, Carolina Augusta, Părinții și frații Maiestății Sele ai Împăratulu, precum și ceialalți membrii ai casei domnitorii, cari se aflau în Viena, apoi ministrii, consiliarii imperiali, corpulu diplomaticu, generalitatea, ampoiații de curte și garda împărătescă, Guvernatorele Austriei de josu, și alte dicasterie mari și mice, precum și comuna cetăței cu consululu se în frunte.

Biserica precum și piața era plină de ómenii cari atātu la întrarea câtu și la eșirea din biserică a familiei împărătești și arătau bucuria pentru scăparea Împăratulu prin aclamațiunile cele mai entusiastice.

Séra a fostu cetatea din propriulu îndemnu iliminată.

Se mai ținură rugăciuni de mulțamită și în celelalte biserice din capitale de tóte confesiunile.

– Jurnalulu ministeriale „Corespondința Austriacă“ are érași unu articulu, în care descrie crudelitatea, cu care se pórtă Turcii în resbelulu cu Montenegrii, și apoi aduce înainte cruzimile, ce au de a suferi de obște toți creștinii din împărăția turcescă de către Turci.

Articulu se înceie cu următóriele cuvinte: Care inimă creștinescă simțitória nu va pofiti sinceru, ca să se pună odată capetu acestui tractamentu varvaru, și legea, securitatea personale, și proprietatea creștinilor în părțile aceste să se scutescă de atacurile brutali, și de stricăciuni, care sântu lucruri de tóte zilele.

– După știrile telegrafice cele mai próspete din Milanu domnește atātu în acésta cetate câtu și în provinci deplină liniște.

– Din privința mântuirei cei norocóse a Maiestății Sele Împăratulu din mánile ucigașulu a depusú D. Barone Georgiu Sina, negoțatoriú românú în Viena, zece mi de fiorini argintú în mánile Domnulu Ministru dinlăuntru spre înființarea unei fundațiunii, alu cărei scopu se va hotărâ după acésta.

– Pre lângă tótă strășnicia ce domnește în Milanu precum ne spune unu corespondinte din Veneția în Gazeta Triestulu a fostu în 13 Fevruariu a. c. unu omú cinstitu omorātu de mână ucigașu cu unu pumnariú în biserica catedrale subt predicățiune.

Franția.

Parisú 15 Fevr. Astăzi a ținutu corpulu legislativu întâia ședință. Mai mulți deputați cari n'au depusú jurământulu ieri, 'lu depuseră astăzi. Unu deputatu legitimistú însă voi înnainte de jurământu să

vorbescă ceva, dară temându-se, că Președintele nu'î va da voie de vorbit, 'i îmanuă o scrisoare, ca să o cetască adunării. Președintele citi scrisoarea în sine, și după aceea zisă cătră adunare: Nicî când nu s'a vorbit în acésta adunare vr'unu cuvântu, care să se pótă asemena cu tonul, în care e stilisată acésta scrisoare. Domnul Buhie atacă în epistola sea suveranitatea națională, care a pusă pe Napoleone III în fruntea noastră. Eū protestezū, respunse D. Buhie, și plecă din casă afară. De ore ce D. Buhie, zice Președintele, nu voiește să pună jurământul, se privește ca dimisū. La acésta se întorče D. Buhie înapoi, și zise, că elū nicî a depusū nicî a refusatū jurământul, ci numai a protestatū, căci nu i s'a cetitū scrisoarea. În sfârșitū provócă Președintele pe deputatulū, ca în terminū de 14 zile să se deciere, de voiește să jure, aū ba. Acésta întâmplare a produsū senzațiune.

– Unū corespondinte alū Jurnalulū Vienezū – Ost Deice Post scrie sub 15 Fevr. din Parisū următoarele: În zilele din urmă a călcatū poliția casele maī multorū fugarī italienī și ungurī, carī se află aci, dară nu s'a aflatū nicī o dovadă, că de la Paris ar fi influințatū cineva în turburările dela Milanū. Adevăratū că la unī s'au aflatū esemplarī din procieamățiunile cele infamī ale luī Mațini și Coșutū, dară proprietariī acestorū procieamățiunī s'au desvinovățitū cu aceea, că le ar fi venitū anonimū din Londonū. Precum în Germania așia și aci din zi în zi totū maī multe glasurī se ridică în contra blăstămăției, ce o suferē Anglia, și în contra mahinațiilor partideī revoluționariī, care în Londonū aū câmpū liberū și scutință. Acésta bandă criminale predică în cluburile și comiteturile eī omorulū hoțescū, și Guvernulū englezescū suferē tóte aceste, și la reciământățiunile poterilorū din afară, se desvinovățește cu aceea, că legile englezești nu îngăduie duduirea străinilorū din țeră. Însă, pre cum se vede, evinemintele din Milanū vorū îndupleca pe Guvernele conținentelū spre mesure comunī și serióse, și auzimū, că stăpânirea franțozescă ar fi provocată, ca să le spriginescă în lucrulū acesta. Nu e îndoială, că Împăratulū se va folosi de acestū privilegiū, ca împreună cu celelalte poterī să facă pașī, cari sântū de neapărată trebuință și pentru liniștea și siguranța Franței.

Anglia.

L o n d o n ū 15 Fevr. Este lege în Anglia, că când vr'unū deputatū alū parlamentulū capătă vr'unū postū în ministeriū, să se supună unei alegerī noue. Astfelū trecură toți membriī ministeriulū celū nou să se supună la o alegere nouă. Cu ocasiunea acésta vr'o doī ministri, dóră ca să se recomāde alegătorilorū, ținură unele cuvântări în care atinseră pe Împăratulū Napoleone. Capiī ministeriulū celū căzutū, cariī nu știū cum să 'și răzbune asupra ministerilorū de acum, căci i aū aruncatū din șea, se apucară și interpelară pe ministriī atâtū în casa de susū, câtū și în cea de josū pentru zisa cuvântare, dară fără de nicī unū sporiū, căci responsurile date de cătră ministriī în caūsa acésta mulțemiră pe parlamentū, și așia nu se înceie nicī o resoluțiune în contra ministeriulū. Anume în casa de susū Lordulū Aberdeen, șefulū ministeriulū de astăzi, a respunșū la interpelațiunea ce i se făcu în cipulū următorū: N'am lipsă din partemī, Lorzilorū, de a vă asecura, că Guvernulū Maiestății Sele dorește, de a susținē cele maī intime și maī prietenești raporturī cu Guvernulū franțozescū, căci până când politica Franței va fi pacinică și prietenescă, n'avemū nicī noi nicī altū statū dreptulū, de a ne amesteca în trebele sele din lăuntru, ținăsă acelea de forma stăpânirei, orī de dinastia, ce poporulū franțozescū află cu cale a'și o alege. Eū pociū asigura pe nobilele Marcisū (care făcuse interpelațiunea) că între amândoe țerile domnește buna înțelegere, și că nu se pare a fi vr'unū pretextū care ar poté periclita seū micșiora acésta bună înțelegere. Eū cutezū a întări, că niminē

nu este mai gata a susține această înțelegere bună în totă întinderea ei, ca tocma prietinelui, la a cărui cuvântare s'a provocat Marcisul. Marcisul a uitat se n'a voit a descrie împrejurările, întru care s'a ținut aceea cuvântare.

Țera românească și Moldavia.

Jurnal.

Înceiat în seanța Sfatului Administrativ Ecstraordinar la 22 Genarie 1853 prin asisitența următoarelor mădulări:

D-lui ministru din Năuntru Luminația Sea Beizade Nicolae Suțu, Logofătu.

D-lui ministru Dreptății, Vornicul Costace Sturza.

D-lui general inspector al miliției, Vorn. Nicu Mavrocordat.

D-lui ministru Finanțelor, Vornicul Vasilică Gica.

D-lui ministru averilor bisericesti, Vornicul Grigorie Cuza.

Sfatu Ecstraordinar întrunduse astăzi, a luat în privire coprinderea ofisului Domnescu din 20 Genarie 1853 cu Nr. 5, prin care se însărcinează a da curs principilor obștești administrației a țării până la al doilea poruncă a Prea-înălțatului Domn stăpânitor, și prin urmare cibzuind zilele întrunirei sale în seanța ecstraordinară pentru căutarea trebilor cârmuirei, hotărăște:

1). Ca întrunirea Sfatului Ecstraordinar să se facă regulat de două ori pe săptămână la 10 césuri evropienești dimineața, Marțea și Vinerea, în sala Sfatului, în care zile să se dea curs pricinilor care după înțelesul Domnescului ofis se ating de însărcinarea Sfatului Ecstraordinar, și care se vor înfățișa de fiecare șef de Departament cu convenita lămurire, în aceste zile se vor priimi și jelibile, ce se dau pe Înaltul nume, care se vor înfățișa Sfatului de șeful secției lor.

2). La întâmplare de ecstraordinară trebuință sau de înaintare de treburi care cer grabnică punere la cale, Sfatul Ecstraordinar se va întruni și în alte zile, afară de acele însemnate mai sus.

3). Pentru obiectele ce ar fi de fire a se cere deslegarea Prea-înălțatului Domn stăpânitor, și care prin înceerea Sfatului Ecstraordinar se vor pune în lucrare, să se ție o listă, care iscălită de mădularele Sfatului Ecstraordinar, se va supune în vreme Înălțimeii Sale.

Iară pentru lucrările ce se ating de punerea la cale a Sfatului Administrativ Ordinar, întrunirea lui să se facă în fiecare zi de Miercuri, spre a da curs trebilor corente. Acest jurnal împreună cu Domnescul ofis, să se împărtășescă fiecăruia șef de Departament spre a lui regulă și să se publice prin Foile Oficiale (Vest. Român. Nr. 9).

Îndreptare.

În Nr.12 columna 1, spalta 2, la șirul 43, după vorba „la început“, adaogă „a trebuit să țiee mesure aspre,“

Columna a 2, spalta 1, șirul 49 în loc de: alu industriei, citește a industriei, totu acolo șirul 56, în loc de: relațiunea, citește religiunea.

Lădița de poștă.

D. A. M. în Peșta. Iți lăudăm zelul și sărguința, dar nu putem face din cele trimise nici o înrebuințare, nici măcar în ecstract.

D. S. F. în Vingardă se va urma după cum ați dorit.

D. G. D. în Oradia mare. Primiți bucurăși ofertulă Dvóstră, însă așa precum l'ați vezut în Telegraf.

Cursul banilor la Viena în 19. Fevruariu. Calend. no.

Aurul _____ $116 \frac{7}{8}$

Argintul _____ $109 \frac{3}{7}$

Redactor respunzetoriu: **Dr. Vasici.**

Editura și tipariul Tipografie diecesane.